അന്തർവൈജ്ഞാനികത

ഡോ.ടി.എം. സോമലാൽ
അസി. പ്രൊഫസർ, മലയാളവിഭാഗം, പി.എം. ഗവ.കോളേജ്, ചാലക്കുടി.

സംഗ്രഹം

ആധുനികവും ഉത്തരാധുനികവുമായ ലോകബോധങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സംഘർഷം ജ്ഞാനമേഖലയിലും കഴിഞ്ഞ ഏതാനും പതിറ്റാണ്ടുകളായി സജീവമാണ്.ഇതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ അന്തർവൈജ്ഞാനികത എന്ന ഉത്തരാധുനിക ജ്ഞാനസമ്പ്രദായത്തെ ചരിത്രപരമായി സ്ഥാനപ്പെടുത്താനും അതിന്റെ സവിശേഷതകൾ വിശദീകരിക്കാനുമാണ് ഇവിടെ ശ്രമിക്കുന്നത്. അറിവും അധികാരവും തമ്മിലുള്ള വിനിമയങ്ങളുടെ തലത്തിൽ എങ്ങനെയാണ് ആധുനിക അറിവുനിർമ്മാണ ക്രമത്തിന്റെയും അതിന്റെ വിമർശനസ്ഥാനങ്ങളുടെയും സ്വഭാവങ്ങൾ രൂപ പ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നു.ഒരു ഗവേഷണസമീപനം എന്ന നിലയിൽ അന്തർവൈജ്ഞാനികതയുടെ സൈദ്ധാന്തിക മേഖലയും രീതിപദ്ധതികളും മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

താക്കോൽവാക്കുകൾ: അന്തർവൈജ്ഞാനികത, ബഹുവൈജ്ഞാനികത, അന്തർവിജ്ഞാനം, ശാ ഖാനിഷ്ഠത,വിഷയനിഷ്ഠത, വസ്തുനിഷ്ഠതാവാദം വ്യാഖ്യാനവാദം ,അപരവത്കരണം, ഘടനാവാദാനന്തരത, സംസ്കാരപഠനം, ശാഖാനി.

ഉത്തരാധുനികമായ ജ്ഞാനനിർമാണ സമീപനമാണ് അന്തർവൈജ്ഞാനികത. എന്നാൽ ഇതിനെ ആധുനികജ്ഞാനപദ്ധതിയുടെ അപരം എന്ന നിലയിൽ സങ്കല്പിച്ചാൽ അത് അതിവാദമാവുകയും ചെയ്യും. വിജ്ഞാനങ്ങൾ അഥവാ ഡിസിപ്ലിനുകൾക്ക് നിരപേക്ഷമല്ല അന്തർവൈജ്ഞാനികത. എന്നാൽ വിജ്ഞാനനിഷ്ഠ/ശാഖാനിഷ്ഠ അറിവുപദ്ധതിയോട് വിമർശനവും

അതിൽനിന്നുള്ള മുന്നോട്ടുപോക്കും ഇത് ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. വിഷയാന്തരത, ശാഖാന്തരീയത, അന്തരാനുശീലനം, അന്തർവൈജ്ഞാനികത എന്നിങ്ങനെ പല മട്ടിൽ ഇന്റർഡിസിപ്ലിനാരിറ്റി എന്ന പദം മലയാളത്തിൽ തർജ്ജമ ചെയ്തു കാണാറുണ്ട്. വിജ്ഞാനശാഖകൾ മറികടന്നുകൊണ്ടുള്ള/അവയ്ക്കിടയിലുള്ള അറിവന്വേഷണം എന്ന് സാമാന്യമായി നിർവചനവും നൽകിക്കാണുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ അന്തർവൈജ്ഞാനികത ഒരു നൂറ്റാണ്ടെങ്കിലുമായി സൈദ്ധാന്തിക, പ്രായോഗിക രൂപങ്ങളിൽ വികസിച്ചതും അതുവഴി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട വിപുലമായ അറിവുമേഖലകൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ ഒന്നാണ്. അത് ഒരു സമീപനമെന്ന നിലയിലും സിദ്ധാന്തമെന്ന നിലയിലും ജ്ഞാനമേഖല എന്ന നിലയിലും വികാസം പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എന്നർത്ഥം. അതുകൊണ്ട് അന്തർവൈജ്ഞാനികതയെ സാമാന്യമായി നിർവചിക്കുന്ന സമ്പ്രദായങ്ങൾ കാലത്തോട് നീതി പുലർത്തുന്നില്ല. സങ്കേതപരവും സൈദ്ധാന്തികവും പ്രായോഗികവുമായ അതിന്റെ വിശദരൂപത്തിലേക്ക് നമ്മുടെ പഠിതാക്കളുടെ ശ്രദ്ധ പതിയേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

തൊണ്ണൂറുകളിൽ മലയാളവിമർശനരംഗത്ത് ഉത്തരാധുനികതയെ സംബന്ധിച്ച വാദപ്രതിവാദങ്ങളും ആശയരൂപീകരണങ്ങളും സജീവമാകുന്ന ഘട്ടത്തിലാണ് അന്തർവൈജ്ഞാനികതയും മലയാളത്തിൽ സ്ഥാനപ്പെടുന്നത് എന്നു കാണാം. ഇതിനൊരു പ്രധാന കാരണം അക്കാലത്ത് പരിചയപ്പെട്ടുത്തപ്പെട്ട സ്ത്രീവാദം, പരിസ്ഥിതിവാദം, സംസ്കാരപഠനം, തുടങ്ങി ഏത് ഉത്തരാധുനിക പദ്ധതിയുടെയും ജ്ഞാനസമീപനം അന്തർവൈജ്ഞാനികമായിരുന്നു എന്നതാണ്. എന്നാൽ ഈ ഘട്ടത്തിൽ അന്തർവൈജ്ഞാനികത കടന്നുവന്നപ്പോൾ പോലും അതിന്റെ സൈദ്ധാന്തികതയോ, രൂപപ്പെടലിന്റെ ചരിത്രബന്ധങ്ങളോ മലയാളത്തിൽ ചർച്ചചെയ്യപ്പെട്ടില്ല എന്നതൊരു വൈരുദ്ധ്യമാണ്. ഇംഗ്ലീഷിലെ സ്ഥിതി ഇതല്ല. നിരവധി പഠനഗ്രന്ഥങ്ങൾ അന്തർവൈജ്ഞാനികതയെക്കുറിച്ച് തൊണ്ണൂറുകളിലും രണ്ടായിരത്തിന്റെ ആദ്യ പതിറ്റാണ്ടിലും ലഭ്യമായി. മലയാളത്തിൽ ഇത്തരമൊരു വിപുലനം ഈ ആശയത്തിനു ലഭിക്കുന്നത് കഴിഞ്ഞ പതിറ്റാണ്ടുമുതലാണ്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി നിരവധി ലേഖനങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ ഈ വിഷയത്തിൽ ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നാൽ ഗ്രന്ഥരൂപത്തിൽ ഇനിയും അന്തർവൈജ്ഞാനികത മലയാളത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

സാഹചര്യം ഇങ്ങനെയെങ്കിലും സമകാലിക ലോകസാഹചര്യത്തിലെന്നപോലെ നമ്മുടെ സാഹചര്യത്തിലും അന്തർവൈജ്ഞാനികത

അറിവുനിർമ്മാണത്തിന്റെ ആദർശരൂപമായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നുണ്ട്. ഭരണകൂടം അതിന്റെ വൈജ്ഞാനിക കാഴ്ചപ്പാടുകൾ രൂപീകരിക്കുമ്പോഴും, അതിന്റെ ഭാഗമായി സർവകലാശാലകൾ കോഴ്സുകൾ ക്രമപ്പെടുത്തുമ്പോഴും അവയെല്ലാം അന്തർവൈജ്ഞാനികതയെ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടുള്ളതായി ത്തീരുന്നുണ്ട്. എന്താണ് അന്തർവൈജ്ഞാനികത? ആധുനിക അറിവുപദ്ധതി യിൽ നിന്നത് വ്യത്യാസപ്പെടുന്നതെങ്ങനെ? അതിന്റെ ചരിത്രവികാസ പ്രക്രിയ എങ്ങനെ? അതിന്റെ പ്രായോഗികരൂപങ്ങൾ ഏതു വിധമാണ് എന്നെല്ലാമുള്ള അന്വേഷണങ്ങൾ ഈ ഘട്ടത്തിൽ പ്രസക്തമാണ്. ഈ പഠനം ശ്രദ്ധിക്കു ന്നത് മേൽപ്പറഞ്ഞ മേഖലകളാണ്. അന്തർവൈജ്ഞാനികത കേവലമായ ഒരാശയമല്ല. ഉത്തരാധുനികതയുടെ പൊതുദാർശനികഭൂമികയിൽ നിന്നാണ് ഇതും വിപുലപ്പെടുന്നത്. അതുകൊണ്ട് അറിവിനെക്കുറിച്ച് ആധുനികതയും ഉത്തരാധുനികതയും പുലർത്തിയ ദർശനത്തിന്റെ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളും സമന്വ യങ്ങളും കൂടി ഈ ചർച്ചയിൽ പ്രസക്തമാകുന്നു.

ശാഖാനിഷ്ഠത: ശ്രേണീകരണവും മേൽക്കോയ്മയും

ആധുനികവിജ്ഞാനക്രമം ശാസ്ത്രോന്മുഖമായ ഒരു ക്രമമാണ്. വിജ്ഞാ നങ്ങളുടെ ശ്രേണീക്രമം പരിശോധിച്ചാൽ ഏറ്റവും മുകളിൽ വരുന്നത് 'ശുദ്ധ'ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളാണ്. ഏറ്റവും താഴെയാകട്ടെ മാനവികവിഷയങ്ങ ളും. ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ആദർശത്തിലാണ് ഈ ക്രമം വാർക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. 'ശാസ്ത്രീയത'യിൽ പിന്നിലായിട്ടുള്ള മാനവികവിഷയങ്ങൾ പിന്നാക്കവിഷയ ങ്ങളായും കൃത്യതയും വ്യക്തതയും ഇല്ലാത്ത അറിവുകൾ നിർമ്മിക്കുന്ന മേഖ ലകളായും വകഞ്ഞുമാറ്റി നിർത്തപ്പെട്ടു. ശാസ്ത്രത്തെ അനുകരിക്കുക, സ്വയം ശാസ്ത്രമായിത്തീരുക എന്നതാണ് സാമൂഹിക മാനവിക വിഷയങ്ങൾക്ക് എത്തിപ്പിടിക്കാനുള്ള ആദർശമായി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടത്. പോസിറ്റിവിസ ത്തിന്റെ വക്താവായ അഗസ്തെ കോംതെ (Auguste Comte 1798-1857) സാമൂഹിക-മാനവികവിഷയങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമാക്കാനുള്ള ആഹ്വാനം നൽകി. "പ്രകൃതിശാസ്ത്രം എങ്ങനെയാണോ നിർമിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്, അതേ തത്വ ങ്ങൾ പ്രകാരം സാമൂഹിക ശാസ്ത്രവും നിർമിക്കാവുന്നതാണെ"ന്ന് കോംതെ കരുതി. ഇപ്രകാരം പ്രകൃതിശാസ്ത്രത്തിന്റെ അതേ തത്വങ്ങളാൽ നിർമിക്ക പ്പെടുന്ന സാമൂഹികശാസ്ത്രത്തിന് സമൂഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വസ്തുനിഷ്ഠസത്യം നിർമിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: "അനുഭവൈക നിരീക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ മാനവികതയുടെ കാര്യകാരണതത്വങ്ങൾ അലംഘനീയ നിയമങ്ങളിലൂടെ എഴുതപ്പെടും"[1] ഈ ആശയങ്ങൾ ജ്ഞാനമേഖലയിൽ

വികസിച്ചതിന്റെ ഫലമായിരുന്നു സാഹിത്യം അടക്കമുള്ളവയെ വിലകുറഞ്ഞ വിഷയങ്ങളായി ഗണിച്ചുവരാനിടയാക്കിയത്. സാഹിത്യം ശാസ്ത്ര-സാമൂഹികശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളുടെ ഉപാദാനമേഖലയായി മാറി. സാഹിത്യകൃതിയിലെ 'ഭാഷ' കണ്ടെത്തലും സാമൂഹികത കണ്ടെത്തലും ഗവേഷണലക്ഷ്യമായിത്തീർന്നു. ശേഖരണവർഗ്ഗീകരണങ്ങളും ക്രോഡീകരണവും. സാഹിത്യം ഒരു അർത്ഥനിർമാണരീതിയായി, കർതൃത്വമുള്ള ഒന്നായി, ശാസ്ത്രേതരമായ സാധ്യതകളുടെ മേഖലയായി ഗണിക്കപ്പെട്ടില്ല. "സാഹിത്യനിരൂപണത്തിന്റെ ഉപവിഭാഗമായി സാഹിത്യഗവേഷണത്തെ പാശ്ചാത്യർ വീക്ഷിക്കാൻ തുടങ്ങിയത് ഇരുപതാം ശതകത്തിലാണ്. അതുവരെ വൈജ്ഞാനിക മേഖലകളെ ഉദ്ദേശിച്ചുമാത്രമേ ഗവേഷണം എന്നു പറഞ്ഞിരുന്നുള്ളൂ. ആധുനികകാലത്ത് വേരുറച്ച ശാസ്ത്രബോധം ഈ രംഗത്തും വ്യാപിച്ചതിന്റെ ഫലമായി വസ്തുതകളെയും സത്യങ്ങളെയും പരമാവധി ശേഖരിക്കുകയും അവയെ അപഗ്രഥിക്കുകയും ചെയ്യുക പഠനരീതിയായി മാറി. അതിനു സ്വാഭാവികമായി ഗവേഷണമെന്ന പേരുവന്നു."[2] സാഹിത്യത്തിൽ സൈദ്ധാന്തിക പരിശോധനകൾക്ക് കൃത്യതയും വ്യക്തതയുമാർന്ന സംവേദനം സാധ്യമാകുന്നില്ല. അതിനാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ താരതമ്യേന മെച്ചമായ ഭാഷാശാസ്ത്രം സാഹിത്യപഠനത്തോട് എപ്പോഴും കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ടു. അങ്ങനെ വിജ്ഞാനശാഖ വ്യക്തിത്വം ഉറപ്പിച്ചു. പീറ്റർ ബാരി ഇത് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നുണ്ട്."[3]

രീതിശാസ്ത്രസമീപനങ്ങളിൽ തോതിന്റെ (quantity) ക്രമമാണ് മേൽക്കൈ നേടിയത്. സാംഖികമായി സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിയുന്ന തെളിവുകളെയാണ് അളവു രീതിശാസ്ത്രം ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ശാസ്ത്രമേഖലയിലെ ഉദാഹരണമെടുത്താൽ തന്മാത്രകളുടെ എണ്ണം, ഓസോൺപാളിയുടെ വലുപ്പം, സാഹിത്യപഠനത്തിൽ നോക്കിയാൽ ഒരു എഴുത്തുകാരിയുടെ/കാരന്റെ സമഗ്രമായ സംഭാവനകൾ(?), കൃതിയിലെ ചില പദങ്ങളുടെയോ, പ്രമേയങ്ങളുടെയോ അളവുകൾ, ആവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ ഇവയിൽപ്പെടും. എളുപ്പത്തിൽ അളവാക്കി മാറ്റാൻ കഴിയാത്തവയാണ് ഗുണാത്മകരീതിശാസ്ത്രം (qualitative methedology) കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. മാനവികപഠനമേഖലയിൽ കാണാവുന്നത് ഗുണവാചികളാണ്. സ്നേഹം, സ്വാതന്ത്ര്യം, പ്രണയം—ഇവയിൽ അളവും കൃത്യതയുമല്ല മാനദണ്ഡം.

ഒരു സാഹിത്യകൃതിയിൽ പുരുഷാധിപത്യ പ്രവണതകൾ ചർച്ചചെയ്യുന്ന ഒരു ഗവേഷണം, ടിയാളുടെ കൃതികൾ നൂറുശതമാനവും പുരുഷാധിപത്യപരമാണ് എന്ന നിഗമനത്തിലെത്താം. എന്നാൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു വാക്കോ

പ്രയോഗമോ കൊണ്ട് അളവിന്റെ ഊ ഭ്രരിപക്ഷത്തെ നിർവീര്യമാക്കാൻ കഴിയാമെന്നിരിക്കേ 'സമഗ്രമായ' വിധി തീർപ്പുകൾ സത്യമാകുന്നില്ല. "മാനവികഗവേഷണം വസ്തുനിഷ്ഠ സത്യത്തിലല്ല ഊന്നുന്നത്. അത് അർത്ഥത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ചാണ് അന്വേഷിക്കുന്നത്. സംഭവങ്ങളുടെ കാരണം കണ്ടെത്തുകയല്ല, വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയാണ്. ആഖ്യാനാത്മകഭാവന (narrative imagination) ആണ് ചരിത്രത്തിന്റെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയുമെല്ലാം പ്രധാന സമീപനം."[4]

ജ്ഞാനനിർമാണത്തിലെ 'ജാതിവ്യവസ്ഥ'

ഒരു വിജ്ഞാനം (discipline) സജാതീയ ഘടകങ്ങളുടെ സമൂഹമേഖലയാണ്. ഓരോ വിജ്ഞാനശാഖയ്ക്കും പ്രത്യേകമായൊരു പഠനമേഖലയുണ്ടായിരിക്കും. ഈ മേഖല താരതമ്യേന സ്വതന്ത്രമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഭൗതികശാസ്ത്രത്തിന് ഭൗതിക പ്രതിഭാസങ്ങൾ, ഭാഷയ്ക്ക് ഭാഷാ പ്രതിഭാസങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ. എന്നാൽ സാഹിത്യം പോലുള്ള മേഖലകൾക്ക് ഒരേ സ്വഭാവം പുലർത്തുന്ന താല്പര്യമേഖല വിഷയതലത്തിൽ സങ്കല്പിക്കാനാവില്ല. അവ നിരവധിയായ വിജ്ഞാനങ്ങളുടെയും അറിവുമേഖലയുടെയും കലർപ്പുരൂപങ്ങളാണ്. സാഹിത്യം ഒരേസമയം രാഷ്ട്രതന്ത്രവും നീതിശാസ്ത്രവും മനശ്ശാസ്ത്രവുമൊക്കെയായിത്തീരുന്നു. സാഹിത്യം ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെക്കുറിച്ചുള്ളതല്ല. എല്ലാറ്റിനെയും കുറിച്ചുള്ളതാണ്. അതുകൊണ്ട് സാഹിത്യത്തിന് വിജ്ഞാനപദവി ലഭിച്ചില്ല. ജൂലി തോംസൺ ക്ലെയിൻ ഈ സവിശേഷതയെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നുണ്ട്.[5]

വിപുലമായി നോക്കിയാൽ സാഹിത്യം മാത്രമല്ല ഏതൊരു പ്രതിഭാസവും പ്രത്യേക വിഷയത്തിനകത്തല്ല സംഭവിക്കുന്നത്. നിത്യജീവിതത്തിലെ ഏതൊരു ആവിഷ്കാരവും ഏതെങ്കിലുമൊരു വിഷയത്തിനകത്ത് (in a discipline) പൂർണമാകുന്നതല്ല. എന്നാൽ ഒരു പ്രത്യേക വിഷയത്തിന്റെ വിഷയമായി (subject of a discipline) കല്പിക്കുന്നതിലൂടെ ആ പ്രതിഭാസത്തിന്റെ അർത്ഥമണ്ഡലം സംവരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്ന അറിവ് ഭാഗികവീക്ഷണ(Tunnel vision) ത്തോടെയുള്ളതാകുന്നു. സിദ്ധാന്തപദ്ധതിയിലേക്കും ഈ ദോഷം കടന്നുവരുന്നു. സിദ്ധാന്തമാതൃകയെ ഒരു കൃതിയിലേക്ക് ആരോപിക്കുകയും അതിന്റെ പ്രതിഫലനം കണ്ടെത്തുകയുമാണ് സിദ്ധാന്തനിരൂപണത്തിന്റെ പൊതുരീതി. ഇവിടെ സാഹിത്യത്തിന്റെ പാഠവൈവിധ്യം ഏതെങ്കിലുമൊന്നിലേക്ക് ചുരുങ്ങുന്നു.

ഈ ഭാഗികവീക്ഷണം പരപ്പിൽ ഭാഗികമെങ്കിലും ആഴത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. ഈ വീക്ഷണത്തിലൂടെ ആധുനികഘട്ടത്തിൽ അപഗ്രഥനാത്മക

വിജ്ഞാനത്തിൽ കുതിച്ചുചാട്ടങ്ങൾ തന്നെ ഉണ്ടായി. അർത്ഥങ്ങളെ സാകല്യത്തിൽ നിന്നും സംവാദങ്ങളിൽ നിന്നുമകറ്റി സവിശേഷവും സൂക്ഷ്മവുമായ മണ്ഡലത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുക, ആ മണ്ഡലം ആവുന്നത്ര സജാതീയമാക്കിയ ശേഷം അതിനെ ഒരു മേഖലയാക്കി വിജ്ഞാനശാഖയെ നിർവചിക്കുക, അതിന്റെ വിശേഷവൽക്കരണം നിർവഹിക്കുക എന്നതാണ് ആധുനിക അറിവുപദ്ധതിയുടെ രീതി.

അപരവൽക്കരണമാണ് ആധുനിക വിജ്ഞാനപദ്ധതിയുടെ മറ്റൊരു സ്വഭാവം. ഡിസിപ്ലിനുകൾ പ്രത്യേക മേഖലകളെ ഊന്നിനിൽക്കുക മാത്രമല്ല മറ്റുള്ളവയെ അന്യമെന്നു വിധിക്കുകയും ചെയ്യും. സർവ്വകലാശാലകളിലെ ഒറ്റതിരിഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന വകുപ്പുകളെ (departments) ബി.ആർ. ക്ലാർക്ക് വിവരിക്കുന്നതിങ്ങനെയാണ്: "സാമൂഹ്യപഠന ഗോത്രത്തിലെ മനുഷ്യർ ഭൗതികവിജ്ഞാനികളുടെ പ്രദേശം വിരളമായേ സന്ദർശിക്കാറുള്ളൂ. അവരവിടെ ചെയ്യുന്നതെന്താണെന്നതിനെക്കുറിച്ച് യാതൊരു ഊഹവും ഇവർക്കില്ലതാനും. വിജ്ഞാനശാഖകൾ വേർതിരിക്കപ്പെട്ട ഭൂവിഭാഗങ്ങളായി നിലനിൽക്കുന്നു വ്യതിരിക്തങ്ങളായ ഉപസംസ്കാരങ്ങളോടെ"[6] പരസ്പരം അകന്നുനിൽക്കുന്ന വിജ്ഞാനവിഭാഗങ്ങളുടെ നില കാണുമ്പോൾ അവയെല്ലാം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് മനുഷ്യൻ എന്നും പ്രപഞ്ചമെന്നുമുള്ള സാകല്യരൂപങ്ങളെയാണ് എന്ന പ്രാഥമിക ധാരണതന്നെ കൈമോശം വന്നതായി കാണാൻ കഴിയും. ഒരേ പ്രതിഭാസമേഖലയെ (?) പ്രശ്നവൽക്കരിക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങളിൽ തന്നെ വൈരുദ്ധ്യം ശക്തമാണ്. ക്ലാസിക് കലകളുടെ വിദഗ്ധന് ഫോക്‌ലോറിനെക്കുറിച്ച് ഒന്നും അറിയണമെന്നില്ല. ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞൻ സാഹിത്യമേഖലയെക്കുറിച്ച് അജ്ഞനാകാം. "ആധുനികസമൂഹത്തിൽ വിഷയവിദഗ്ധരുടെ (professionals) ആവശ്യകത വളരെ വലുതാണ്. ഈ ആവശ്യകതയും അത് നൽകുന്ന സാമ്പത്തിക സാധ്യതയും വിജ്ഞാന ശാഖകൾക്കും വിശേഷവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട അറിവുകൾക്കും പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഡിസിപ്ലിനുകൾ അക്കാദമിക ബഹുമതികൾ നൽകി വിദഗ്ധരെ കൂടുതൽ പ്രസക്തരും പ്രശസ്തരുമാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു."[7] ഇങ്ങനെ ഇത് വിപണി താല്പര്യം കൂടിയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. മൈക്രോസ്കോപ്പ് ഈ പ്രക്രിയയുടെ രൂപകവും ഉപകരണവുമാണ് എന്നു കാണാം. പ്രതിഭാസങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മങ്ങളിലേക്ക് സഞ്ചരിക്കാനാവുന്നു, പ്രത്യേക വീക്ഷണസ്ഥാനത്തിനുമേൽ വൈദഗ്ധ്യവും ആധികാരികതയും നിർമ്മിക്കാനാവുന്നു എന്നിവയാണ് ഇതിന്റെ മേന്മകളായി ഉയർത്തി നിർത്തപ്പെട്ടത്. ഈ ജ്ഞാനമാതൃക നൽകിയ സംഭാവനയാണ്

ആധുനികതയുടെ സകല 'പുരോഗതി' കളും എന്നു കാണാം. എന്നാൽ സ്പെഷ്യലൈസേഷൻ ഗവേഷകരെ പ്രശ്നത്തിന്റെ വിശാല സന്ദർഭത്തിൽ നിന്ന് അടർത്തിമാറ്റിയാണ് ഇത് നിർവഹിക്കുന്നത്. "വിശേഷവൽക്കരണം വിദ്യാർത്ഥിയെ വിശാല സന്ദർഭത്തിൽനിന്നും അന്ധനാക്കുന്നു. ജീവിതത്തിലെ കൂടുതൽ വലുതും കൂടുതൽ പ്രധാനവും കൂടുതൽ പ്രായോഗികവുമായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ നിന്നും ചോദ്യമുയർത്താതെയും ഉത്തരം പറയാതെയും മാറിനിൽക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. മനുഷ്യരാശി നേരിടുന്ന സങ്കീർണ്ണ പ്രശ്നപരിസരത്തെ തരണം ചെയ്യാൻ അറിവിന്റെ വിശേഷവൽക്കരണം കൊണ്ട് മാത്രം കഴിയുന്നതല്ല"[8] - ഈ വിശേഷവൽക്കരണം തീർത്തും അപായകരമായ ഫലങ്ങളെ ഉല്പാദിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് കാണാവുന്നതാണ്. അതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനമാണ് രണ്ടാംലോക മഹായുദ്ധത്തിനുവേണ്ടി ശാസ്ത്രത്തെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയത്. ആണവവിജ്ഞാനത്തെ സാമൂഹിക വിജ്ഞാനവുമായി ചേർത്തുവച്ചില്ല. സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രത്തെ നീതിബോധവുമായി ചേർത്തുവച്ചില്ല. പ്രകൃതിയെ മനുഷ്യന്റെ ചൂഷണവസ്തുവായി കണ്ടു. മനുഷ്യനതിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമല്ല എന്നു മനസ്സിലാക്കിയില്ല. ഇങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ ഇതൊരു ജ്ഞാനക്രമം മാത്രമല്ല രാഷ്ട്രീയക്രമം കൂടിയതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാനും. ലോകോത്തരമായ ഒരു ജ്ഞാനിവർഗം വിജ്ഞാനങ്ങളുടെ രക്ഷാപദവിയിലുണ്ടാകും. ഇതാകട്ടെ ഏതാണ്ട് യൂറോ കേന്ദ്രിതവുമായിരിക്കും. അവർ സ്ഥാപനവൽക്കരണത്തിലൂടെ ഡിസിപ്ലിനുകൾക്ക് ആധികാരികത നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പ്രതിശബ്ദങ്ങൾക്ക് ഈ ഘടനയിലേക്ക് പ്രവേശിക്കാൻ കഴിഞ്ഞേക്കാം. എന്നാൽ, അവിടെ അടയാളപ്പെടാനാവുന്നില്ല. നിലനിൽക്കുന്ന അറിവിനെ വിമർശിക്കുമ്പോൾ വ്യവസ്ഥയെത്തന്നെയാണ് വിമർശിക്കുന്നത് എന്ന് വരികയാൽ വ്യവസ്ഥകളും അവയുടെ സംരക്ഷകരായ അധികാരിലോകവും അസ്വസ്ഥമാകാൻ തുടങ്ങുന്നു. അറിവ് അധികാരം തന്നെയാണ്.

വിഷയനിഷ്ഠതയും നവീകരണ പരിശ്രമങ്ങളും

1. ബഹുവൈജ്ഞാനികത (multidisciplinarity)

ശാഖാനിഷ്ഠ അറിവുക്രമത്തിന്റെ ദാർശനികമോ നൈതികമോ ആയ പരിമിതികളെ മറികടക്കുന്നതിനല്ലെങ്കിലും ആധുനിക ഘട്ടത്തിൽ തന്നെ ശാഖാനിഷ്ഠ വിജ്ഞാനക്രമത്തിന് ചില പരിഷ്കാരങ്ങൾ നടപ്പാക്കി വന്നിട്ടുണ്ട്. അതിലൊന്നാണ് ബഹുവൈജ്ഞാനികത. ചില സങ്കീർണപ്രശ്നങ്ങളിൽ ഒരു വിജ്ഞാനശാഖകൊണ്ട് മാത്രം പരിഹാരം കാണാനാവില്ല. അങ്ങനെയുള്ള പ്രശ്നങ്ങളെ പരിഹരിക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ ഒന്നിലധികം വിജ്ഞാനശാഖകളുടെ

ആശയങ്ങളെ ചേർത്തുവച്ച് പ്രശ്നപരിഹാരം തേടുന്നു. ''ബഹുവൈജ്ഞാനികത ഒന്നിലധികം വിജ്ഞാനശാഖകളുടെ ഒന്നിനുശേഷം ഒന്ന് എന്ന രീതിയിലുള്ള ക്രമീകരണമാണ്" (Multidisciplinarity refers to the placing side by side of insights from two or more disciplines).[9] ഇവിടെ വിജ്ഞാന ശാഖകൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം സാമീപ്യത്തിന്റെ (അടുത്തടുത്ത് ഇരിക്കലിന്റെ) മാത്രമാണ് (Here the relationship between the disciplines is merely one of proximity)' മാത്രമാണ്[10]

ഭാഗികവീക്ഷണങ്ങളുടെ സങ്കലിത രൂപം എന്നിതിനെ വിശേഷിപ്പിക്കാം. നിരവധി ഗവേഷണപ്രശ്നങ്ങളെ കൂടുതൽ വിശദവും വിശാലവുമായി കാണാനും കൂടുതൽ മികച്ച പരിഹാരം നിർദേശിക്കാനും ഈ രീതി കൊണ്ട് കഴിയും. സാമ്പ്രദായിക സർവകലാശാലാ സംവിധാനം തന്നെ ഒരു ബഹുവൈജ്ഞാനിക സ്ഥാനമാണെന്ന് കാണാം. ഒറ്റതിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നവയെങ്കിലും ഇവ കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെടാനുള്ള സാധ്യതയെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പ്രശ്നപരിഹാര ശേഷി വികസിപ്പിക്കുകയാണ് ബഹുവൈജ്ഞാനികത. ബഹുവൈജ്ഞാനികതയിൽ ഒരു വിജ്ഞാനശാഖ ഉപയോഗിച്ച് നടത്തുന്ന വിശകലനത്തെക്കാൾ വൈദഗ്ധ്യം ഉണ്ട്. ഇതുകൂടാതെ വിജ്ഞാനശാഖകൾ തമ്മിൽ ഒരു പ്രശ്നപരിഹാരസന്ദർഭത്തിൽ വ്യത്യസ്താഭിപ്രായങ്ങൾ ഉണ്ടാകാനും ഈ അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രശ്നപരിഹാരസംരംഭത്തെ സ്വാധീനിക്കാനും സാധ്യതയുണ്ട്. ഇത്രയും വിമർശനശേഷി ഏകവൈജ്ഞാനികതയിൽ നിന്നും ബഹുവൈജ്ഞാനികതയിലേക്കെത്തുമ്പോൾ കൈവരുന്നു. ഒരു വിജ്ഞാനശാഖ മാത്രമുപയോഗിച്ച് നിർമ്മിക്കുന്ന വിജ്ഞാനരീതിക്ക് അതിന്റെ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുടെ മണ്ഡലം കൂടി തുറന്നുകിട്ടാൻ ബഹുവൈജ്ഞാനികത സഹായിക്കുന്നു.

എന്നാൽ പരിമിതികൾ ബഹുവൈജ്ഞാനികതയെയും ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രധാനമായും ഒരു പരിമിതി, ഘടകവിജ്ഞാനങ്ങളുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ ചേർത്തുവയ്ക്കുക എന്നതിനുപരിയായ പ്രശ്നപരിഹാരശേഷി ബഹുവൈജ്ഞാനികതയ്ക്ക് ഇല്ല എന്നതാണ്. അതായത്, ഒരു പ്രത്യേക പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നിലവിലുള്ള വിജ്ഞാനശാഖകളുടെ സമാന്തര ഉദ്ഗ്രഥനം കൊണ്ട് സാധ്യമാണെങ്കിൽ ബഹുവൈജ്ഞാനികത ഫലം തരുന്നു. എന്നാൽ പ്രശ്നം ഇതിലൂടെ പരിഹൃതമാകുന്നില്ലെങ്കിൽ തുടർ പരിഹാരങ്ങളിലേക്കു നീങ്ങാൻ ബഹുവൈജ്ഞാനികത അശക്തമാണ്. വിജ്ഞാനശാഖകളുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ ഒരു പ്രത്യേക പ്രശ്നപരിഹാരത്തിനുവേണ്ടി സ്വീകരിക്കുന്നു, അടുക്കിവയ്ക്കുന്നു എന്നതിനുപരിയായി അവയെ പരിഷ്കരിക്കുകയോ വിമർശിക്കുകയോ ചെയ്യുക

എന്നത് ബഹുവൈജ്ഞാനികതയുടെ താത്പര്യമേഖലയിൽപ്പെടുന്നില്ല. അതായത് ഘടകവിജ്ഞാനശാഖകൾ നിർമ്മിച്ചുവച്ചിട്ടുള്ള വിജ്ഞാനത്തെ ഉപയോഗിക്കുക എന്നല്ലാതെ വിമർശനാത്മക വിചിന്തനങ്ങളെ പിന്തുടരുക ഇതിന്റെ താല്പര്യമല്ല. അതുകൊണ്ടിവ അടിസ്ഥാനപരമായി ശാഖാനിഷ്ഠാന്വേഷണത്തിന്റെ വിപുലീകൃത രൂപം തന്നെയാണ്. അതിരുകളും സത്യവിശ്വാസങ്ങളും അതേപടി പാലിക്കപ്പെടുന്നു.

സങ്കീർണ്ണ പ്രശ്നങ്ങളിൽ ബഹുവൈജ്ഞാനികത പ്രതിസന്ധി നേരിടുന്നത് ശാസ്ത്രലോകത്ത് ഡി.എൻ.എ.യുടെ ഘടനാവിശ്ലേഷണഗവേഷണത്തിലൂടെ ഉദാഹരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ഭൗതികശാസ്ത്രം, ജനറ്റിക്സ്, എക്സറേ ക്രിസ്റ്റലോഗ്രാഫി എന്നിവയുടെ ആശയങ്ങളെ ചേർത്തുവച്ച് ഡി.എൻ.എ.യുടെ ഘടനയെ വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. ആ വിജ്ഞാനങ്ങളുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകൾക്ക് വിരുദ്ധമായിരുന്നു ഡബിൾ ഹെലിക്കൽ ഘടന. ഒരു തെറ്റായ ഗവേഷണമാതൃകയായി ഗണിക്കപ്പെട്ട് ഡി.എൻ.എ. ഗവേഷണത്തിന് ധനസഹായം നിർത്തിവയ്ക്കപ്പെടുന്ന നിലവരെ ഉണ്ടായി. തുടർന്ന് ഘടകവിജ്ഞാനങ്ങളുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകളെ വിമർശനാത്മകമായി പുതുക്കി അന്തർവൈജ്ഞാനിക ഉദ്ഗ്രഥനത്തിലൂടെയാണ് ഡി.എൻ.എ.യുടെ ഇന്നത്തെ ഘടനയെ ഗവേഷകർ വിശ്ലേഷിപ്പിച്ചത്. സാഹിത്യപഠനത്തിലാണെങ്കിൽ ചങ്ങമ്പുഴയുടെ തത്വശാസ്ത്രം ഇന്നതാണ് എന്ന കേസരിയുടെ അന്വേഷണം ബഹുവൈജ്ഞാനിക അന്വേഷണമാണ്. അതിനുപുറത്തുനിൽക്കുന്ന അനവധിയായ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുമ്പോൾ ചങ്ങമ്പുഴയുടെ തത്വശാസ്ത്രം മാറിക്കൊണ്ടേയിരിക്കുന്നതായി കാണാം. സുനിശ്ചിതമായ കാര്യകാരണത്വം അട്ടിമറിക്കപ്പെടുന്നു. പ്രത്യേക വീക്ഷണത്തിനുള്ള ആത്യന്തികത റദ്ദാക്കപ്പെടുന്നു.

ബഹുവൈജ്ഞാനികതയെ ജൊ. മൊറാൻ ഘടകവിജ്ഞാനങ്ങളുടെ മിശ്രിത(mixuture) മായി പരിഗണിക്കുന്നു. അവ അതായിത്തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നു, പരസ്പരം ലയിച്ച് പുതിയ ഒന്നായിത്തീരുന്ന സംയുക്തസ്വഭാവം കൈവരിക്കുന്നില്ല എന്ന് താത്പര്യം. അന്ധന്മാർ ആനയെ വിവരിക്കുന്ന നാടോടിക്കഥയെ റപ്കൊ എഫ് അലൻ വൈജ്ഞാനിക അറിവുനിർമ്മാണത്തോട് ചേർത്തുവയ്ക്കുന്നുണ്ട്. ആനയെ വിവരിക്കുന്നവർ ബഹുവൈജ്ഞാനിക അറിവു നിർമ്മാണത്തിൽ പങ്കുചേരുന്ന വിഷയവിദഗ്ദ്ധരാണ്. ആന തൂണുപോലെയാണെന്നും മുറം പോലെയാണെന്നും ചൂലുപോലെയാണെന്നും പറയുന്നത് ഓരോ വിജ്ഞാനത്തിന്റെയും പാർശ്വവീക്ഷണത്തിന്റെ ഫലമാണ്. ഇവർ

സംഘടിതമായി ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ജ്ഞാനം ആനയുടെ രൂപ സ്വഭാവങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നുവെങ്കിലും ആനയെന്ന ജൈവരൂപത്തിന്റെ സമ്യക്കായ യോജനയായി, വിശദീകരണമായി, വിജ്ഞാന ഉൾക്കാഴ്ചകളുടെ സങ്കലനം മാറിത്തീരുന്നില്ല എന്നു സൂചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.

അന്തർവൈജ്ഞാനികത (Interdisciplinarity)

ആധുനിക അറിവുപദ്ധതിയിൽ നിന്നും ഗുണപരമായി (qualitatively) ത്തന്നെയുള്ള പരിണാമമാണ് അന്തർവൈജ്ഞാനികത. അറിവ് വിഷയങ്ങൾ ക്കകത്തല്ല അവയ്ക്കിടയിൽ (inter) ആണ് സംഭവിക്കുന്നത് എന്ന സങ്കല്പനം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് വിഷയ(discipline)ത്തിന്റെ അതിർത്തിബോധങ്ങളെ (വിഷയങ്ങളെയല്ല) അത് ചോദ്യം ചെയ്യുകയും മറികടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കലർപ്പും പടർപ്പുമാണ് അറിവിന്റെ സ്വഭാവം. അറിവിന് നിശ്ചിത ആവാസ സ്ഥാനങ്ങളില്ല. വേർതിരിക്കപ്പെട്ട കള്ളികളിൽ അടുക്കും ചിട്ടയോടും കൂടി ക്രമീകരിച്ചിട്ടുള്ളതല്ല അറിവ്. അതിന് ക്രമമില്ല. ക്രമമില്ലായ്മയാണതിന്റെ ക്രമം. നാം കാണുന്ന ക്രമം ആരോപിതമാണ്, അറിവിന്റെ സ്വഭാവമല്ല. ഇന്റർഡി സിപ്ലിനാരിറ്റിയിലെ 'ഇന്റർ' എന്ന വാക്കിന് സാമ്പ്രദായിക വിജ്ഞാനങ്ങൾ വേറിട്ടുനിർത്തിയ അസ്തിത്വത്തെ മറികടന്ന് കൂടിക്കലരുകയും അതേസമയം തന്നെ വിജ്ഞാനശാഖകളായി അംഗീകാരം ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത അറിവുരൂപ ങ്ങൾ കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ക്രമരഹിതതലം എന്ന അർത്ഥപരിസരമാണ് ഉൾക്കൊള്ളേണ്ടത്.

1920 കളിലാണ് അന്തർവൈജ്ഞാനികത (interdisciplinarity) എന്ന പദം ശ്രദ്ധാർഹമാകുന്നത്. വൈജ്ഞാനിക വിഭജനങ്ങളെ മറികട ക്കുന്ന ഗവേഷണങ്ങളെ വിളിക്കാൻ ഉള്ള ഒരു ചുരുക്കപ്പേരായി ഇത് ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നു. ഇന്റർഡിസിപ്ലിനാരിറ്റി സ്റ്റഡീസ് ലെ 'ഇന്റർ' എന്ന പദം പോലെ സ്റ്റഡീസ് എന്ന പദവും മധ്യത്തിലുള്ള ഡിസിപ്ലിൻ എന്നതിന്റെ വിമർശനമാണെന്ന് വായിക്കാവുന്നതാണ്. സ്റ്റഡീസ് (ജൻഡർ സ്റ്റഡീസ്, ഫിലിം സ്റ്റഡീസ്, ലിറ്ററി സ്റ്റഡീസ്) കൃത്യമായി വിഭജിക്കപ്പെട്ട വിജ്ഞാനശാഖകളല്ല. ഡിസിപ്ലിനറി അതിർവരമ്പുകൾ മുറിച്ചുകടക്കുന്ന അറിവുമേഖലകളാണ്.

ഇന്റർ ഡിസിപ്ലിനറി സ്റ്റഡീസ്

അന്തർവൈജ്ഞാനികപഠനത്തിൽ ഒരു വിജ്ഞാനശാഖയ്ക്ക് പരിഹരിക്കാൻ കഴിയാത്ത വലുതോ സങ്കീർണ്ണമോ, ആയ പ്രശ്നത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുകയും

പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രശ്നം, പരിഹാരം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ലളിത യുക്തികൾ പ്രായോഗിക പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ് എന്നിവിടെ പ്രത്യേകം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ പ്രയുക്ത ഗവേഷണങ്ങളിൽ അന്തർവൈജ്ഞാ നികത ഫലപ്രദമാകുന്നു. 'അന്തർവൈജ്ഞാനികപഠനം എന്നാൽ ഒരു വിജ്ഞാനശാഖയ്ക്ക് പരിഹരിക്കാൻ കഴിയാത്ത വലുതോ സങ്കീർണ്ണമോ ആയ പ്രശ്നത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുക, പ്രശ്നത്തിന് ഉത്തരം നൽകുക, പ്രശ്നം പരിഹ രിക്കുക എന്നിങ്ങനെയുള്ള പ്രക്രിയയാകുന്നു. ഇവിടെ വിജ്ഞാനശാഖകളുടെ വീക്ഷണങ്ങളെയെല്ലാം സ്വീകരിക്കുകയും അവയുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ സംയോ ജിപ്പിച്ച് കൂടുതൽ മികച്ച ഒരു വീക്ഷണം രൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു."[11] ഇവിടെ പുതിയ ഒരുത്തരത്തിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുക എന്നതുപോലെ തന്നെ പ്രധാനമാണ് ഒരു അന്വേഷണപ്രശ്നവും ഒരു വിജ്ഞാനശാഖയ്ക്കുള്ളിലല്ല എന്ന ബോധം പുലർത്തലും വിവിധ വിജ്ഞാനശാഖകളുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ സംയോജിപ്പിക്കലും എന്ന് മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. സാഹിത്യഗവേഷണ ത്തിൽ പരിഹാരനിർദ്ദേശത്തെക്കാൾ വിപുലനങ്ങളും സത്യത്തിന്റെ വിഭിന്ന ഭാവങ്ങളും സംവാദങ്ങളും അർത്ഥത്തിന്റെ വൈവിധ്യപൂർണമായ കൂടിച്ചേരലു കളും അവയിലൂടെ എത്തിച്ചേരാവുന്ന പുതുമകളും പ്രധാനമാകുന്നു.

അന്തർവൈജ്ഞാനികതയും ബഹുവൈജ്ഞാനികതയും

അന്തർവൈജ്ഞാനികതയും ബഹുവൈജ്ഞാനികതയും പര്യായപദങ്ങ ളെപ്പോലെയാണ് പലപ്പോഴും പരിഗണിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഇവ രണ്ടും വ്യത്യസ്തമാണ്, രണ്ടു വീക്ഷണങ്ങളുടെ ഫലമാണ്. പ്രശ്നപരിഹാരത്തിൽ ഒന്നിലധികം വിജ്ഞാനശാഖകളെ ആശ്രയിക്കുന്നു, വിജ്ഞാനോല്പാദനത്തി നായി വിജ്ഞാനശാഖകളുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ ഒരുമിച്ചുചേർക്കുന്നു, വിഷയാ ധിഷ്ഠിതജ്ഞാനത്തെ(യും) ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നു എന്നീ മൂന്നുതലങ്ങളിൽ അന്തർവൈജ്ഞാനിക, ബഹുവൈജ്ഞാനിക അന്വേഷണങ്ങൾ സമാനത പുലർത്തുന്നു. എന്നാൽ വിജ്ഞാനത്തിന്റെ ശാഖാവ്യക്തിത്വത്തിൽ ബഹു വൈജ്ഞാനികത വിശ്വസിക്കുമ്പോൾ അന്തർവൈജ്ഞാനികത ഇതിൽ ഒതുങ്ങിനിൽക്കുന്നില്ല. ആയതിനാൽ ശാഖാന്തരീയ (ബഹുശാഖാപരം എന്ന അർത്ഥത്തിലല്ല) വിജ്ഞാനഗമനങ്ങൾ ബഹുവിജ്ഞാന അന്വേഷണത്തിൽ സാധ്യമല്ല. അന്തർവൈജ്ഞാനികതയിൽ സാധ്യമാണ്. ഒരു പ്രശ്നത്തെ ബഹുവൈജ്ഞാനികമായി അന്വേഷിക്കുമ്പോൾ അന്വേഷണത്തിനെടു ത്ത ഓരോ വിജ്ഞാനത്തിന്റെയും വീക്ഷണകോണിൽ നിന്ന് പ്രശ്നത്തെ കാണുക എന്നതാണ് അർത്ഥം. അന്തർവൈജ്ഞാനികാന്വേഷണത്തിന്റെ

ഫലമാകട്ടെ ഏതെങ്കിലും ചില വിജ്ഞാനങ്ങളുടെ പരിധിയിൽ ഒതുക്കി നിർത്താനാവില്ല. ഉദാഹരണമായി വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ മാമ്പഴം എന്ന കവിതയുടെ പഠനമാതൃകകൾ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണല്ലോ. എം.എൻ.വിജയൻ മനഃശാസ്ത്രവീക്ഷണത്തിലൂടെയാണ് മാമ്പഴത്തെ വിശദീകരിച്ചത്. സ്ത്രീവാദവീക്ഷണത്തിൽ ഉദാത്തവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട മാതൃത്വത്തിന്റെ ഘോഷണമാകാം മാമ്പഴം. സാഹിത്യചരിത്രവിജ്ഞാനീയത്തിൽ അത് കന്നിക്കൊയ്ത്ത് പോലുള്ള റിയലിസ്റ്റ് കവിതകളുടെ നേർവിപരീതമായ കാല്പനികവിലാപ കവിതയാണ്. സാമൂഹ്യചരിത്രത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ സ്വന്തമായി ഒരു വീടും തൊടിയും അവിടെ ഒരമ്മയും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന മധ്യവർഗ്ഗ സാമൂഹിക സന്ദർഭത്തിലാണതിന് വിനിമയമൂല്യം കൈവരുന്നത്. ഇങ്ങനെയുള്ള വിവിധ വിജ്ഞാനങ്ങളുടെ/ ഉപവിജ്ഞാനങ്ങളുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകളിൽ ഒന്നിൽ വച്ച് നാം ആ കവിതയെ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ ഏക വിജ്ഞാനീയപഠനമെന്നും ഈ വിജ്ഞാനങ്ങളുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ കൂട്ടി വയ്ക്കുമ്പോൾ അത് ബഹുവൈജ്ഞാനിക പഠനമെന്നും പറയാം. എന്നാൽ ഈ വിജ്ഞാനങ്ങൾ മാമ്പഴത്തെക്കുറിച്ചുല്പാദിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അറിവുകളെ കേവലം ചേർത്തുവയ്ക്കുന്നതിനു പകരം അവയെ വിമർശനാത്മകമായി പരിഷ്കരിച്ചോ ഉദ്ഗ്രഥിച്ചോ ചില പുതിയ ഉത്തരങ്ങളിൽ/ഉത്തരത്തിൽ എത്തിച്ചേർക്കാൻ കഴിയുന്നുവെങ്കിൽ അതിനെ അന്തർവൈജ്ഞാനികം എന്നു പറയാം. അവിടെ ഘടകവിജ്ഞാനങ്ങളുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്, ആവശ്യമെങ്കിൽ വിമർശിക്കുന്നുണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നുണ്ട് പുതിയ ഒന്നിൽ എത്തിച്ചേരുന്നുണ്ട്. പുതിയ ഉത്തരമാകട്ടെ മനശ്ശാസ്ത്രം സാഹിത്യചരിത്രം മുതലായവയായി കൃത്യമായി വേർതിരിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഒന്നായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. കവിയുടെ വ്യക്തിത്വവും കവിതയും ചേർത്തുവച്ചുകൊണ്ടുള്ള അന്വേഷണം ഗവേഷണത്തിൽ സാധാരണ കാണുന്ന രീതിയാണ്. ഇടശ്ശേരി കവിയും കവിതയും, വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കവിവ്യക്തിത്വം എന്നിങ്ങനെ. ഈ ഗവേഷണ പ്രശ്നത്തിൽ നിരൂപണാത്മകമായ അന്വേഷണം നടത്താം. അല്ലെങ്കിൽ ജീവചരിത്രം പോലുള്ള മറ്റൊരു ഉപവിജ്ഞാനം സാഹിത്യവുമായി ചേർത്തുവച്ച് പഠിക്കാം. മനശ്ശാസ്ത്രവും ജീവചരിത്രവും ദർശനവും സാഹിത്യവും ചേർത്തുവച്ചുകൊണ്ട് ബഹുവൈജ്ഞാനിക രീതിയിൽ പഠിക്കാം. ഈ ഗവേഷണത്തെ ഒരന്തർവൈജ്ഞാനിക ഗവേഷണമാക്കി മാറ്റണമെങ്കിൽ കവിവ്യക്തിത്വം എന്നത് ഈ വിജ്ഞാനങ്ങൾക്കുള്ളിലല്ല, ഇടയിലുള്ള ഒരു വിഷയമാണ് എന്ന് മനസ്സിലാക്കുകയാണ് ആദ്യ പടി. അങ്ങനെ സങ്കല്പിച്ചാൽ പ്രത്യേക വിജ്ഞാനങ്ങൾ നൽകുന്ന പാഠങ്ങൾക്കൊപ്പം തത്വചിന്തയെന്നോ

ജീവചരിത്രമെന്നോ മനശ്ശാസ്ത്രമെന്നോ വേർതിരിക്കാൻ കഴിയാത്ത വസ്തുതകളെയും പാഠനിർമ്മിതിയിലേക്ക് ചേർക്കാൻ ഗവേഷകർക്കു കഴിയും. അതിലൂടെ ഘടകവിജ്ഞാനങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തുകൊണ്ട് രൂപപ്പെടുത്തുന്ന ഉത്തരങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ പുതിയ ചില ഉത്തരങ്ങളിലേക്ക് എത്താൻ അവർക്ക് കഴിഞ്ഞേക്കാം. ബഹുവൈജ്ഞാനികതയിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി അന്തർവൈജ്ഞാനിക ഗവേഷണത്തിന് താഴെപ്പറയുന്ന ഘട്ടങ്ങൾ കല്പിക്കുന്ന രീതി കാണാവുന്നതാണ്.

1. പ്രശ്നം നിർവചിക്കുക,
2. പ്രശ്നപരിഹാരത്തിന് ഏറ്റവും ഗുണകരമായ വിജ്ഞാനങ്ങളെ കണ്ടെടുക്കുക,
3. ഈ വിജ്ഞാനങ്ങളിൽ അവഗാഹം നേടുക,
4. വിജ്ഞാനങ്ങൾ നൽകുന്ന ഓരോ ഉൾക്കാഴ്ചയും ആസ്പദമാക്കി പ്രശ്നത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുക,
5. വിവിധ വിജ്ഞാനങ്ങൾ തമ്മിൽത്തമ്മിലും ആഭ്യന്തരമായും പ്രശ്നസമീപനത്തിൽ കാണിക്കുന്ന സമാനതകളും വൈരുദ്ധ്യങ്ങളും കണ്ടെത്തുക,
6. ഈ പൊതുതലം ഉപയോഗിച്ച് അന്തർവിജ്ഞാനപരമായ ഉദ്ഗ്രഥനം നടത്തുക.”[12]

സാഹിത്യഗവേഷണത്തിലെ അന്തർവൈജ്ഞാനികത എന്നത് രീതിശാസ്ത്രപരമായി കൂടുതൽ സ്വാച്ഛന്ദ്യത്തോടെ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. പാഠത്തിന്റെ പാർശ്വവീക്ഷണത്തിൽ ഒതുങ്ങാതെ, അതിന്റെ വൈവിധ്യവും പുതുമയും തേടിയുള്ള അന്വേഷണമാണ് അതെന്നു കാണാം. അതാകട്ടെ വിജ്ഞാനശാഖകൾ നിർമ്മിച്ചുവച്ച അറിവുകളുടെ കേവലപ്രയോഗങ്ങളല്ല, പുതിയവയ്ക്കു വേണ്ടിയുള്ള അന്വേഷണങ്ങൾ ആകേണ്ടതുണ്ട്.

അന്തർവിജ്ഞാനങ്ങളുടെ നവ്യമേഖല

ഒന്നിലധികം വിജ്ഞാനങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതും എന്നാൽ അവയുടെ ശാഖാതിർത്തികളെ സംബന്ധിച്ച് കരുതൽ സൂക്ഷിക്കാത്തതുമായ നിരവധിയായ അന്തർവിജ്ഞാന (Interdisciplines) ങ്ങളാണ് ആധുനികാനന്തരഘട്ടത്തിൽ ലഭ്യമായിരിക്കുന്നത്. സംസ്കാരപഠനം, ഫോക്‌ലോർ എന്നിവ മാത്രമല്ല, സ്ത്രീവാദം, മനോവിജ്ഞാനീയം, നവമാർക്സിസം, പരിസ്ഥിതിപഠനം ഇവയെല്ലാം അന്തർവിജ്ഞാനങ്ങളാണ്. ഇവ പലതും ആധുനികഘട്ടത്തിൽ തന്നെ നിലനിന്നതും ഉത്തരാധുനികമായി

പുതുക്കപ്പെട്ടതുമാണ്. സംസ്കാരപഠനം എന്നത് ആധുനികഘട്ടത്തിൽ കലാവിഷ്കാരങ്ങളുടെയോ ചില സാമൂഹ്യാവിഷ്കാരങ്ങളുടെയോ പരിമിത മണ്ഡലത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്തിരുന്ന ഒന്നായിരുന്നെങ്കിൽ. റെയ്മണ്ട് വില്യംസിന്റെ 'സമഗ്രജീവിതശൈലി' എന്നതുപോലെയുള്ള പുതിയ ആശയങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് പുതിയ സങ്കല്പനമായി അതിന്ന് രൂപം മാറി. എല്ലാ ആവിഷ്കാരങ്ങളും സാംസ്കാരിക നിർമ്മിതികളായി മനസ്സിലാക്കാമെന്നു വന്നു. "വിഷയങ്ങൾക്കിടയിൽ പരമ്പരാഗതമായി നിലനിന്ന അതിർവരമ്പുകൾ മാഞ്ഞുപോവുകയും ഒരു പുതിയ വ്യവഹാരം—ഒരു പുതിയ ജ്ഞാനവിഷയം —ആ വിഷയങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്ത് വികസിച്ചുവരികയും ചെയ്യുമ്പോഴാണ് യഥാർത്ഥമായ വിഷയാന്തരത്വം സാക്ഷത്കരിക്കപ്പെടുന്നത്. ഈ അർത്ഥത്തിൽ സാഹിത്യത്തിന്റെയും ചരിത്രത്തിന്റെയും തത്വശാസ്ത്രത്തിന്റെയും സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെയും മറ്റും യാന്ത്രികമായ സങ്കലനമല്ല സംസ്കാരപഠനം. മറിച്ച്, ഈ വ്യവഹാരങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ വരുന്ന ഒരു പുതിയ വ്യവഹാരരൂപമാണ്. കൃത്യമായ അതിരുകളോടുകൂടിയ പരമ്പരാഗത വിഷയങ്ങളുടെ വ്യാവഹാരികമായ അധീശത്വത്തെ നിരാകരിക്കുന്ന ഒരു പുതിയ വിജ്ഞാനമേഖലയാണ് സംസ്കാരപഠനം ഈ അർത്ഥത്തിൽ."[13]

ഫോക്‌ലോർ മേഖലയും ഉത്തരാധുനികമായി രൂപപ്പെട്ട ഒന്നല്ല. എന്നാൽ ഫോക്‌ലോറിന് മുഖ്യമായും പാരമ്പര്യസംരക്ഷണത്തിന്റെയും കൗതുകത്തിന്റെയും മൂല്യമണ്ഡലമാണ് കല്പിച്ചു നൽകിയിരുന്നത്. അതിനു വിജ്ഞാനശാഖാ വ്യക്തിത്വമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ശാസ്ത്രതരവും അയുക്തികവുമായ മേഖലയായാണ് ഫോക്‌ലോർ ഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. ക്രമീകരിക്കപ്പെടാത്ത അറിവിന്റെ വൈവിധ്യപൂർണമായ ഇടമാണ് ഫോക്‌ലോറിന്റേത്. ആധുനിക അറിവുപദ്ധതികൾ പോലെ കണ്ടീഷൻ ചെയ്യപ്പെട്ടതല്ല. മുഖ്യധാരാ അറിവുകളുടെ വിമർശനസ്ഥാനങ്ങളോ ഇതര സാധ്യതകളോ മേഖലയോ ആയി ഫോക്‌ലോർ, വാമൊഴി, ഓർമ്മ തുടങ്ങിയവ പുതിയ കാലത്ത് ശ്രദ്ധ നേടുന്നു. ആവേദകരുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടക്കുന്ന ഫോക്‌ലോർ അന്വേഷണങ്ങൾ ഗവേഷണത്തിന്റെ വസ്തുനിഷ്ഠ, കർതൃ-കർമ്മദ്വന്ദ്വ പദ്ധതിയുടെ ജ്ഞാനരീതിയിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തവും പല വിതാനങ്ങളിൽ വിപരീതവുമാണ്. ഫോക്‌ലോറിന്റെ വിഷയാന്തരത്വത്തെ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടുതന്നെ അവയോടു സംവദിക്കുന്ന പുതിയ വിശകലന രീതിശാസ്ത്രങ്ങൾ ഫോക്‌ലോർ പഠനത്തെ വികസിപ്പിച്ച മറ്റൊരു പ്രേരകശക്തിയാണ്.

നവമാർക്സിസം, സ്ത്രീവാദം, നവമനോവിശ്ലേഷണം,

കോളനിയനന്തരവാദം, ഡയസ്പോറ, പരിസ്ഥിതിവാദം, നവചരിത്രവാദം എന്നിങ്ങനെ കഴിഞ്ഞ ഏതാനും ദശാബ്ദങ്ങൾക്കിടയിൽ രൂപപ്പെട്ട സിദ്ധാന്തങ്ങളെല്ലാം സ്വയം വിഷയാന്തരമായിരിക്കുന്നതോടൊപ്പം അന്തർവൈജ്ഞാനിക അറിവുരീതിയെ അടിസ്ഥാനമായി കാണുന്നവയുമാണ്. ചരിത്രവും സമ്പദ്ഘടന, സാഹിത്യം എന്നിവ തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ അന്തർവൈജ്ഞാനിക ഘടനയാണ് നവമാർക്സിസ്റ്റ് സാഹിത്യസിദ്ധാന്ത പരിസരം മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നത്. വിവിധ ആവിഷ്കാരങ്ങളിലെ പുരുഷാധിപത്യ മുദ്രകളുടെ തിരിച്ചറിയലിലൂടെത്തന്നെ സ്ത്രീവാദം അന്തർവൈജ്ഞാനികതയിലേക്ക് കടക്കുന്നു. സിമൺ ദി ബുവയുടെ സെക്കന്റ് സെക്സ് (1949) നിരവധി വിജ്ഞാനശാഖകളുടെ അതിർത്തികൾ മറികടന്നുള്ള അന്വേഷണമാണ്. ഇങ്ങനെ പുതിയതായി ഉദയം ചെയ്തതോ മുമ്പേ നിലനിന്നുവന്നതോ ആയ എല്ലാ പദ്ധതികളും ഉത്തരാധുനിക വിച്ഛേദനത്തിന് പാത്രമാകുന്നുണ്ട്. വിഷയാന്തരത്വം അതിൽ പ്രധാനമായതും അടിസ്ഥാനപരമായതുമായ ഒരു പ്രവണതയാണ്.

അന്തർവൈജ്ഞാനികത: സൈദ്ധാന്തിക പശ്ചാത്തലം

ഘടനാവാദ-ഘടനാവാദാനന്തര ചിന്തകളാണ് ഉത്തരാധുനികതയുടെ എന്നപോലെ അന്തർവൈജ്ഞാനികതയുടെയും അടിത്തറ. എന്നാൽ ആധുനിക വിജ്ഞാന ക്രമത്തോടുള്ള വിമർശം അതിന്റെ ആവിഷ്കരണ ഘട്ടമായ പ്രബുദ്ധതാഘട്ടത്തിൽ തന്നെ രൂപപ്പെട്ടിരുന്നു എന്ന് കാണേണ്ടതാണ്. ഫ്രെഡറിക് നീഷെ, ലുഡ്‌വിഗ് വിറ്റ്ഗൻ സ്റ്റൈൻ എന്നിവർ വിവിധ കാലഘട്ടങ്ങളിൽ ആധുനിക ജ്ഞാനപദ്ധതിയോട് കലഹിച്ചവരിൽ ചിലരാണ്. ആധുനിക ജ്ഞാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനങ്ങളായ പോസിറ്റിവിസവും വസ്തുനിഷ്ഠതയും ഇവരിലൂടെ വിമർശനവിധേയമായി. വസ്തുനിഷ്ഠ യാഥാർത്ഥ്യം ആവിഷ്കരിക്കാനാകുമെന്ന പോസിറ്റിവിസ്റ്റുകളുടെ വാദത്തെ നീഷെ നിഷേധിക്കുന്നു. എല്ലാ ശാസ്ത്രീയവസ്തുതകളും എല്ലാക്കാലത്തും വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ (Interpretations) മാത്രമാണ്. സൊസ്സൂറിന് ശേഷം ല്യോതാർ, ഫൂക്കോ, ദറിദ എന്നിവരിലൂടെ പോസിറ്റിവിസത്തോടും ആധുനികതയോട് പൊതുവെയുമുള്ള വിമർശനം കൂടുതൽ വിപുലപ്പെട്ടു. ല്യോതാർ (Lyotard) ആധുനിക സാമൂഹ്യസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ, കാലത്തിനും സന്ദർഭത്തിനും അതീതമായിട്ടുള്ള സിദ്ധാന്തങ്ങളും ബൃഹദാഖ്യാനങ്ങളും വിമർശനവിധേയമാക്കുന്നു. ബൃഹദാഖ്യാനങ്ങൾ സാർവലൗകികങ്ങളും വസ്തുനിഷ്ഠങ്ങളുമല്ല. മിഷേൽ ഫൂക്കോയും ആധുനികതയുടെ സമ്പൂർണ്ണ വിശദീകരണവാദത്തെ തള്ളി. ഫൂക്കോയുടെ സങ്കല്പനത്തിൽ അർത്ഥം കണ്ടുപിടിക്കപ്പെടുന്നതല്ല; നിർമിക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

അറിവിന്റെ വ്യവഹാര നിഷ്ഠതയാണ് ഫൂക്കോ ഊന്നിപ്പറഞ്ഞത്. എല്ലാ സത്യവാദങ്ങളും (truth claims) ഒരസമയം അധികാരത്തിന്റെ ഉല്പന്നവും ഉല്പാദകരുമാണ് എന്ന് ഫൂക്കോ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. എല്ലാ അർത്ഥങ്ങളും സന്ദർഭനിഷ്ഠവും വ്യത്യാസങ്ങളെ (differences) ആസ്പദമാക്കിയുള്ളവയും ആണെങ്കിൽ എല്ലാ സാമൂഹ്യസിദ്ധാന്തങ്ങളും, അടിസ്ഥാന യാഥാർത്ഥ്യത്തെ കണ്ടെത്താനുള്ള അവയുടെ ശ്രമങ്ങളും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നു എന്നതാണ് ദറിദയുടെ പക്ഷം.

വസ്തുനിഷ്ഠവാദത്തിൽ നിന്ന് വ്യാഖ്യാനവാദത്തിലേക്കുള്ള പരിണാമ ത്തിന് വിപുലമായ ഈ സൈദ്ധാന്തിക സമീക്ഷകൾ കാരണമായി. പഠിതാവ് പാഠ്യവസ്തു എന്ന ദ്വന്ദ്വത്തിന്റെ നിഷേധം, യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ പ്രതിഫലന മെന്ന നിലയിലുള്ള വീക്ഷണത്തിനു പകരം പ്രതിനിധാനവാദത്തിലേക്കുള്ള പരിണാമം, സമഗ്രത, സത്യം, സമ്പൂർണ്ണത എന്നിവയെ ആപേക്ഷികമായി മാത്രം സ്വീകരിക്കൽ, ഗുണാത്മക രീതികൾക്കു വന്ന പ്രാധാന്യം, സിദ്ധാന്ത ത്തിന്റെ തീർപ്പിനു പകരം ചർച്ചാധിഷ്ഠിത പദ്ധതികൾ, ഒറ്റ ഉത്തരത്തിനു പകരം അർത്ഥവ്യാഖ്യാനങ്ങളുടെ ബഹുസ്വരതയ്ക്കു വന്ന പ്രാധാന്യം എന്നി ങ്ങനെ വിപുലമായ പരിണാമങ്ങളുടെ മേഖലയാണ് ജ്ഞാനമേഖലയിലെ ഉത്തരാധുനിക വിച്ഛേദം എന്നത്.

അന്തർവൈജ്ഞാനികതയെ സംബന്ധിച്ച് സവിശേഷ ശ്രദ്ധ നൽകേണ്ട സൈദ്ധാന്തികരിൽ ഒരാളാണ് റൊളാങ് ബാർത്ത്. റൊളാങ് ബാർത്തിന്റെ ആദ്യകാല ഗ്രന്ഥമായ മിഥോളജീസ് (1957) ഇത്തരത്തിൽ അന്തർവൈജ്ഞാനികതയ്ക്ക് പ്രായോഗിക രൂപം സൃഷ്ടിച്ച ആദ്യകാല മാതൃ കകളിലൊന്നായി വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നു. 1950 മുതൽ ഫ്രാൻസിലുണ്ടായ സാംസ്കാരിക മാറ്റങ്ങളെ ബാർത്ത് തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ചർച്ചയ്ക്കെടു ക്കുന്നു. പരസ്യങ്ങൾ, കലാരൂപങ്ങൾ, ഗുസ്തിമത്സരങ്ങൾ, കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയെ സാംസ്കാരികമായി ഇതിൽ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. അന്തർവൈജ്ഞാനികത എന്നത് രീതിശാസ്ത്രപരമായി, ഒരു പ്രമേയത്തിനു ചുറ്റും നിരവധി വിജ്ഞാനങ്ങളെ അടുക്കുന്ന രീതിയല്ല എന്നും അത് പുതിയ ഒന്നിന്റെ നിർമ്മാണമാണ് എന്നും ബാർത്ത് അന്നുതന്നെ വ്യവച്ഛേദിച്ചു മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട്. “ഭദ്രതയിൽ ലഭ്യമാകുന്ന പ്രശാന്തതയല്ല അന്തർവൈ ജ്ഞാനികത. ഫലപ്രദമായി ഇത് ആരംഭിക്കുന്നത് (നിയമാനുസാരിയായ ഇച്ഛയുടെ വിപരീതം എന്ന നിലയിൽ) പുതിയൊരു വസ്തുവിന്റെയും പുതിയൊരു ഭാഷയുടെയും ആവിഷ്കാരത്തിനായി പഴയ വിജ്ഞാനശാഖകളുടെ കെട്ടുറപ്പ്

തകരുമ്പോഴാണ്."[14]

അന്തർവൈജ്ഞാനികതയും കാലനിരപേക്ഷമല്ല. കാലത്തിന്റെ വിമോചകത്വം പോലെ അതിന്റെ അധികാരതാല്പര്യങ്ങളും അന്തർവൈജ്ഞാനികതയിലൂടെ തെളിയാം. വിജ്ഞാനവ്യവസ്ഥകളുടെ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായ ഉദ്ഗ്രഥനപ്രവണതയായും, ഐതിഹ്യങ്ങളും വിശ്വാസങ്ങളും ജ്ഞാനവ്യവസ്ഥയെ നിർണയിക്കുന്ന അയുക്തികവ്യവസ്ഥയായും, പഠനവകുപ്പുകൾ ഏകീകരിച്ച് ഒന്നാക്കി ചെലവു ചുരുക്കാനുള്ള മൂലധന അജണ്ടയുടെ ഭാഗമായും ഒക്കെ ഉത്തരാധുനികതയുടെ വിവിധ ആവിഷ്കാരങ്ങൾ എന്ന പോലെ അന്തർവൈജ്ഞാനികതയും രൂപം മാറാവുന്നതാണ്. നിലപാടുകളാണ് ഇവയ്ക്ക് നിറം നൽകുന്നത്.

കുറിപ്പുകൾ

1. Comte considered it is possible to build social science based on the same principles as those in natural sciences, for example Physics and Chemistry. He further argued that if we used the same methods as the natural sciences, a 'positive science of society' could be achieved. Through empirical observations, immutable laws would illustrate that humanity was governed by cause and effect.'—Paley John, 2008:648

2. പ്രബോധചന്ദ്രൻ വി.ആർ., 1990: 783.

3. "ഭാഷയ്ക്കൊപ്പമല്ലാതെ സാഹിത്യം ഒരു അക്കാദമിക് വിഷയമാവുകയില്ലായിരുന്നു. 1894-ൽ ഓക്സ്ഫോർഡിൽ ഇംഗ്ലീഷ് കോഴ്സ് ഏർപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ വലിയൊരു ഭാഗം ഭാഷാപഠനമായി ഉൾപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. ഇതിൽനിന്ന് ഇന്നും സാഹിത്യം സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിച്ചിട്ടില്ല." (Barry Peter, 2002:28)

4. Kundu Abhijith et. al., 2009:17

5. "സാഹിത്യം എല്ലാറ്റിനെയും കുറിച്ചുള്ളതാണ്. സ്നേഹം, ലൈംഗികത, സൗഹൃദം, കുടുംബബന്ധങ്ങൾ, പ്രായമാകൽ, വാർദ്ധക്യം, മരണം, സാമൂഹികവും ചരിത്രപരവുമായ മാറ്റങ്ങൾ, മതവിശ്വാസങ്ങൾ, ധൈഷണികാശയങ്ങൾ - അങ്ങനെയങ്ങനെ.... വിജ്ഞാനശാഖയുടെ ഇടുങ്ങിയ വൃത്തത്തിനകത്ത് സാഹിത്യത്തെ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുക എന്നത് പ്രയാസമായിരുന്നു."—(Klein JT, 1996:137)

6. Becher Tony, 1989:29 as referred in Moran Joe, 2002:14.

7. 'The development was not simply organic consequence of advances in knowledge, but was also the product of institutional and societal factors, particularly the demand for specialists in a complex and technologically sophisticated society one of the key elements of this new society was the division of labour within an increasingly professionalized bureaucracy'—Moran Joe, 2002:13

8. Repko.F., 2008: 29
9. Repko A.F., 2008: 13
10. Klein J.T., 1990: 56
11. Repko A.F., 2008: 11
12. Repko A.F., 2008: xii-xvi
13. രവീന്ദ്രൻ പി.പി., 2013: 22
14. Barthes, Roland, 1977: 155

'Interdisiciplinarity is not the calm of easy security; It begins effectively (as opposed to the mere expression of a pious wish)when the solidarity of the old disciplines breaks down in the interests of a new object and a new language.'

ആധാരസൂചി

1. പ്രബോധചന്ദ്രൻ വി.ആർ., 1990, 'ഗവേഷണം' സർവവിജ്ഞാനകോശം (വാള്യം 9), രാമചന്ദ്രൻനായർ സി.ജി. (എഡി.), സർവവിജ്ഞാനകോശ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, തിരുവനന്തപുരം.
2. രവീന്ദ്രൻ പി.പി., 2013, സംസ്കാരപഠനം: ഒരു ആമുഖം, എസ്.പി.സി.എസ്., കോട്ടയം.
3. Barthes Roland, 1977, Image-Music-Text, Fontana: London
4. Barry Peter, 2002, Beginning Theory, Manchester University Press: Manchester.
5. Becher Tony, 1989, Academic Tribes and Territories, Open University Press: Milton Keynes.
6. Klein JT, 1990, Interdisciplinarity, History, Theory and Practice, Wyne University Press : Wyne
7. ...., 1996, Crossing boundaries: Knowledge, Disciplinarities and Interdisciplinarities, University Press: Virginia.
8. Kundu Abhijith et. al, 2009, The Humanities: Methodology and perspectives, Pearson: New Delhi.
9. Moran Joe, 2002, Interdisciplinarity, Routledge: London.
10. Paley John, 2008, 'Positivism', The Sage Encyclopedia of Qualitative research methods (Vol 2) Given Lisa M (Ed.) Sage: New Delhi.
11. Repko AF, 2008, Interdisciplinary Research, Sage : New Delhi.

tmsomalal@gmail.com